

Putování
nejen jižní
Angolou
Jiří Chromý

Kniha v knize

Putování nejen jižní Angolou

Kniha v knize

Text © 2016 Jiří Chromý
Grafická úprava a sazba © Lukáš Vik, 2016
1. vydání © Lukáš Vik, 2016
ISBN ePub formátu: ISBN 978-80-7536-080-9
ISBN mobi formátu: ISBN 978-80-7536-081-6
ISBN PDF formátu: ISBN 978-80-7536-082-3
Konverze do elektronických formátů:
webdesignér Lukáš Vik
<http://www.lukasvik.cz>

Pár myšlenek na začátek...

Nedávno jsem si uvědomil existenci křehkých vteřin v mnoha rovinách, a tak se s jejich pomíjivými záblesky o ně chci s vámi podělit. Zjistil jsem, že nejde jen o vteřiny křehké, kdy se zdá vše krásné a v pohodě, ale všiml jsem si, že zažíváme také vteřiny rozpomenutí a vteřiny zapomenutí...

Poutník v jednom z dialogů vyjadřuje přesvědčení, že už podle velmi starých učení je pravda, že člověk je tvor nepoučitelný. Ale vyslovuje naději, že ty malé chvílky – někdy nepatrné záblesky krásy – mu umožní přežít jeho vlastní činění, protože těch nástrah od nárazů vesmírných těles s důsledky v podobě pohybu zemské kůry s děsivými projevy soptění všeho druhu až po vlastní projevy nejvyššího predátora číhá celá řada.

Obr. 1. Stará mapa angolského prostoru z internetu

Dějiny nám připomínají bezpočet konfliktů a sporů, často vyvolaných jen díky přání jedince. V součtu všech plusů a minusů se točí kolo dějin stále dokola a některé děje jako by se opakovaly, ať už je to v rovině, o kus dole, nebo o kus nahoře. A my máme nutkání udělat stejnou chybu znovu, jako by to byl náš očistný proces pro celou zeměkouli. Až to jednou bude poslední krok naší civilizace. Stejně tak jako už u mnoha civilizací a dokonalých systémů se vše jedinou chybou roztříští na nepatrné kousky, které se zase budou dávat pomalu dohromady... A o to dávání dohromady se pokouší tato kniha právě tady a teď.

Obr. 2. Moje putovní mapa ze současnosti

Definitivní podoba knihy Putování nejen po jižní Angole je verze přeepsaná ze zbytku rukopisu i se scénářem doplněným o dialogy. A tato „knih v knize“ obsahuje většinu barevných obrázků. V roce 2016 vychází nejprve jako e-kniha, aby následně vyšla tiskem.

Po e-knize vezmu „knihu z knihy“ a spolu se sponzory vydám tištěnou verzi – třeba už s rozluštěnými záhadami. A jako ucelený děj, jako návrh scénáře nového filmu, ji předám filmařům ke zpracování.

Rozepsaná pro tisk čeká na investora... Verze z roku 2016 se pokouší očistit přírodní vědy postavené proti technice. Dobře míněná myšlenka pěkného světa už je tolik znečištěná balastem peněz, pošpiněná spoustou lží a často také komerčně využívaných smyšlenek vypouštěných politiky bez zodpovědnosti a s absencí dopadu následků, až se stala nepoužitelná.

Fotografii s vodopády Ruacana (Obr. 3.) z roku 2010 mi poskytl Ivo Cicvárek, za což mu velice děkuji. Já ji rád použil na titulní stranu, je úchvatná.

Motto

Plánování a vize jsou někdy lepší než skutečnost, i když některá reálná řešení pozitivně překvapí a mohou být i přes počáteční problémy nakonec daleko lepší, pokud jsme trpěliví.

Obr. 3. Angolské vodopády Ruacana v dubnu 2010 (L.&I.C.)

Předmluva

Vážení čtenáři,

předávám vám ke snění knihu o jižní Angole, která po mém návratu z druhé angolské cesty vznikala tentokrát jinak než dvě knihy předešlé. Vznikala už dávno v tichu kanceláře v Geotestu, který mi tehdy poskytl azyl. Vznikala pomalu beze spěchu a původní rukopis, kde jsem si zaznamenal náměty pro další psaní i okamžité nápady, měl čas vyzrát a vstřebat nové impulsy.

Kromě základních témat – velkého okruhu „Angolská osma“ a ústředního historického textu o královně – a souvislostí, kdy se mi nad mými fotografiemi i nádhernými snímky přátel vybavovaly jednotlivé scény mého scénáře k budoucímu velkofilmu o národní hrdince Angoly i s dialogy, byl tento odložený text mnou postupně a občas doplňován inspirací z nových setkání a určitě také ovlivněn zdánlivě náhodnými ději i protnutými cestami života a životními příběhy celé řady Brňáků.

Kniha je doplněna fotografiemi, nejen mými z cest minulých po Angole, ale hlavně fotografiemi lidí, kteří tam byli a vykonali tam něco, co s mými náměty přímo i nepřímo souvisí, nebo ještě pro rozvoj Angoly v budoucnu něco připravují – třeba i mimo mou techniku a oblíbenou entomologii. A bude-li někomu připadat první třetina knihy jako jízdní řád, je to dobře, protože vše je připraveno a stačí jen nasednout.

Už jen název knihy o putování angolskou krajinou, ale také o putování časem ve vztahu k Angole, doznal postupně celou řadu změn. Můj původní odložený rukopis nějakou dobu zrál jako dobré víno díky mému slibu rodině, že už se nebudu dál starat o to, o co není zájem. Z původního názvu knihy „Angola na jihu aneb Jak jsem rozpouštěl svoje brouky pro Angolu“ přes „Putování nejen po jižní Angole“ s tehdy nerozpracovanou verzí pro výjezd studentů mezinárodní expedice to došlo až k výslednému názvu „Putování nejen jižní Angolou“ s aktuálním dopracováním i s úplným itinerářem nového putování Angolou s možným nástupem ihned.

Tato kniha sestává ze tří částí, které si žijí odděleně a samostatně. Děje v nich sice probíhají ve třech na sobě nezávislých časových úrovních, ale i zde někdy tušíme souvislosti s přesahem do vedlejší části a tušíme souvislosti i s děním jinde mimo Angolu, a to často i v jiných světadílech.

Putováním po Angole – v současnosti mou třetí knihou – zahajuji svou vlastní cestománii. Úvodní část pojednává o dnešku a současných možnostech, v prostřední části se vracím do krásné a hrdé minulosti Angoly a v závěrečné části knihy se zabývám tušenou budoucností a vizemi pro Angolu vzkvétající kolem roku 2020 a dál.

A ten můj angolský hrnec (Obr. 4.) s vlastním příběhem – jak vidíte – žije svým životem také dál.

Obr. 4. Tajemný angolský hrnec z místa setkávání královských milenců (J.CH.)

Tato kniha je věnovaná všem v České republice, kteří pochopili, že entomologie je cesta. Jednak z problémů nic nemajících lidí v Angole, kteří entomologii mají jako způsob obživy v nehostinných krajích, v neúrodné krajině. Nalovení brouci slouží nuzným ve světě jako platidlo za potravinovou pomoc Evropanů, přičemž tento způsob výměny je vhodný i v případě katastrof všeho druhu – domorodci sbírají brouky pro vědecké účely za odměnu – a to platí nejen u Afričanů. A jednak by mohla bádání posloužit jako možnost pochopení celé řady souvislostí v technice a přírodních vědách.

A návrhy v putování budoucností mohou dojít až k využití detailů pro technická řešení: využít v Angole zdánlivých drobností i hlavních konstrukčních zásad nepoužívaných řešení, která za nás příroda tisíckrát dlouhodobě vyzkoušela, až se dostaneme k novým nápadům při pěstování nových typů potravin budoucnosti. Třeba broučí strategie a jejich zpracování potravy dnes představují jednu z významných nových biotechnologií.

Obsahem této knihy je celá řada vizí, které mohou rozvinout celý jih Angoly. V této části Angoly jsem zatím nebyl, ale plánování a domýšlení celé řady možností mne, v současné době také jako projektového manažera, zajímá. A jak říkají staří lidé, plánování je stejně hezké a často lepší než skutečnost sama a není třeba ustupovat z ničeho – však ona toho spoustu vymaže a okleští vlastní realizace akcí.

Autor: Jiří Chromý

Obr. 5. Baobaby to zvládnou, mají třičtvrtě roku oddechu, Ruacana (L.&I.C.)

Úvod

ANGOLA NEPOTŘEBUJE NÁS, MY POTŘEBUJEME ANGOLU!

„Moji rozpouštění brouci“ jsou nyní umístěni na několika místech v České republice. Něco mi zůstalo také v mé základní sbírce, ostatně veškerý můj entomologický materiál je mnou často citován pod zkratkou ABCJCH, kterou používám i v textu knihy a která znamená Archivní brněnská kolekce Jury Chromého. Zde mám uloženy stále, kromě pěkné řádky zajímavostí z celého mého seskupení Coleoptera, hlavně brouky patřící k mé oblíbené broučí nadčeledi SCARABAEOIDEA.

Když k tomu připočítám deset tisíc kusů nedeterminovaných hnojníků, což jsou nyní odborné veřejnosti přístupné sběry umístěné od roku 2014 ve sbírkách Moravského zemského muzea v Brně (MZM), je to už dost materiálu připraveného ke studiu. Jsou tam zejména afričtí zástupci brouků čeledi Aphodiidae, které pro mne sbíral přítel Arnošt Kudrna junior (tito hnojníci jsou chytaní hlavně v zemích kolem Angoly). V MZM je ode mne necelá tisícovka brouků z lovů na území střední Evropy, hlavně z prostoru bývalého Československa – jde opět o nezpracované kusy vázané na hnízda. Od roku 2014 jsou zde uloženy všechny moje nálezy i nálezy se mnou spolupracujících kolegů z České republiky, které jsem „vytěžil z nor“ nebo získal ze spektra nidikolních brouků, hlavně z již dnes úplně zmizelých „moravských králičích hradů“ (všechny jsou z mé sbírky ABCJCH).

Další skupinu hmyzu, kterou jsem zatím „předal veřejnosti“, tvoří moji brouci (cca dva tisíce kusů) uložení v zámecké sbírce jako ukázka jejich krásy a pestrosti tvarů. Jsou vystaveni ve veřejně přístupné expozici brouků z celého světa na zámku Letovice.

Pro potřeby studia dětí se zájmem o entomologii je další část mých brouků ze všech čeledí stále uložena v chemickém kabinetě na Základní škole Vedlejší v Brně-Bohunicích, kde osvětlený pan ředitel RNDr. Harmata umožnil vznik stabilního Entomologického kroužku (E. K. J. CH.), který jako zakladatel tohoto výzkumného seskupení stále vede. Sdružuje děti zajímající se o entomologii ze dvou brněnských

městských čtvrtí, a to z Kohoutovic (dříve i mých Vinohrad) a Bohunic. Ke studiu zde mají necelé čtyři tisíce exemplářů brouků.

A tak brouci sesbírání k mezistátní a mezioborové spolupráci pro budoucí Angolské národní muzeum brouků zatím samostatně pracují pro děti a pro naše lepší pochopení entomologie. Pevně věřím, že jednou naši nástupci i tato kniha umožní založení a fungování instituce na základě již jednou zahájených příprav k realizaci mého snu – mezinárodně a mezioborově pracující ústav s jednacím jazykem čeština, když už je toho pro připravené bádání hotovo hodně. Je navržena také budova s aktivní střechou a obvodovým pláštěm z fotovoltaických panelů i tehdy zvaná Angolské národní muzeum brouků – určená zejména pro studium vrubounovitých zástupců nadčeledi Scarabaeoidea – jako společný mezistátní projekt vysokých škol a investorů na Moravě za finanční podpory měst a institucí na jihu Angoly.

Ale vraťme se k putování jižní Angolou, které bude možná poučné. Zlatý Scarabeus se vrací.

1. část

O dnešku aneb Jak do Angoly

Existují tři možnosti, jak cestovat do Angoly:

1. Do Angoly sami

Hraniční putování za vodopády na řece Kunene s pohledy do Angoly v roce 2010 od Lucky a Iva Cicvářkových s jejich unikátními fotografiemi vodopádů Epupa a Ruacana, které jsem umístil v barevné příloze této knihy.

Možná by se dali tito Brňáci a Moraváci v jednom přemluvit, aby to jeli s vámi ještě jednou a aby filmovali opravdový dokument a udělali reportáž z obou vodopádů.

2. Jedete S CESTOVKOU

Putování jižní Angolou od cestovní kanceláře STELLA TRAVEL z roku 2012 zde uvedené jsem aktualizoval a rozšířil o nové téma, v konečném výsledku třeba nazvané „Za vodopády do Angoly“ – s pozvánkou k bádání v terénu Afriky pro vysokoškolské studenty s návrhem témat pro výzkum i v rámci jejich doktorandského studia (například společně pro studenty vysoké školy v Augsburgu a pro doktorandy Vysokého učení technického v Brně, zejména Fakulty strojního inženýrství). Putování můžeme absolvovat hned teď, stačí se jen přihlásit u výše jmenované cestovní kanceláře. Akce jsou připraveny k použití.

3. Jedete V RÁMCI MEZINÁRODNÍ AKCE

Angolské putování od jihu na sever a zpět jako nový námět od Lacka Belanského podle jeho realizované akce v roce 2013, které jsem si pro sebe aktualizoval pod názvem „Na houby a za vodopády do Angoly!“. I tuto variantu můžeme absolvovat hned a za průvodce mít toho, kdo tohle celé se svými přáteli zvládl, tedy autory zde v knize používaných fotografií.

Krátce bych odbočil.

Sedím tu v kanceláři NETME v areálu Vysokého učení technického (VUT) v Brně, v ojedinělém zařízení projektu Fakulty strojního inženýrství. Výzkumné centrum školy založil ředitel Ústavu procesního a ekologického inženýrství prof. Ing. Petr Stehlík, CSc., dr. h. c., který je otcem tohoto projektu (doslova ze země vydupaného záměru).

A před očima mi tu často defilují moje staré i nové nápady publikované v mém entomologickém deníku a v minulých knihách o Angole. Jak se tak právě dívám ven, vidím testovací stojany s fotovoltaickými panely a nad nimi panely pro solární ohřev vody. A připomíná se mi varianta, o které jsem před lety snil – aquapark nové generace „AQ Angola“. Zamýšlel jsem stavět po celé Angole unikátní koupaliště v tropech bez možného přenosu nemocí ve vodě díky guaninu. Kdyby se navíc podařilo spřáhnout solární panel s fotovoltaickým do jednoho, zvýšila by se účinnost celého panelu a koupaliště by mohlo mít elektřinu i teplou vodu pro chladnější dny současně hned v první fázi výroby. Z dolní strany ochlazovaného fotovoltaického zařízení by se tak podařilo dostat ze slunečních paprsků víc, než je obvyklé.

Tohle zařízení bych za VUT v Brně velice rád jednou za pomoci mladých doktorandů umístil na angolské straně namibijsko-angolské hranice v jižní Angole, na svazích kopců hraniční řeky Kunene. Budou zde totiž mít určitě velice dobrou účinnost nejen dostatkem slunce, ale i natočením jižním směrem. Po naší akci třeba poslouží pro novou celnici, která tu spolu s přechodem řeky pomocí nového mostu (které my tu v Brně tak krásně umíme) zatím chybí. Ale to je součástí až dalšího námětu v této knize a nerad předbívám.

Zpět k tématu putovnímu.

1. Do Angoly sami

Když jsem se dozvěděl z internetu, že v dubnu 2010 byl někdo v oblasti Kunene, zbystřil jsem. Už kdysi jsem tam plánoval třetí cestu – tehdy to měla být výchozí etapa pro putování do prostoru

bývalého internačního tábora československých občanů za občanské války v Angole, do míst, odkud mám nádherné brouky. A neznámo proč, mám pro tuto část světa slabost. Možná kvůli Sanům, možná kvůli tomu střetu vody s pustinou. Zkrátka nevím, ale něco mne tam neustále táhne.

No a tak jsem jako stopař hledal, až jsem našel nádherný článek s popisem toho, co bych tak rád uskutečnil sám, ovšem i s lovem brouků. Nejen to, uviděl jsem nádhernou fotografii, která mi doslova vzala dech – vodopády celého světa mne dlouho fascinují. Ať už je to ta spousta takřka neznámých z fotografií Marka Audyho na stolových horách ve Venezuele, nebo nové vodopády v Peru na skocích po ustupujícím ledovci, vždy mne uchvátí jejich krása. A tenhle se mi snad zdál. Zdály se neuvěřitelné i jeho parametry, protože údaje, které zde následně uvedu, byly uvedeny hned v článku na internetu a jistě všechny hodně překvapí. Krásně to textem vystihla Eva Palátová s přezdívkou KIWIK a fotografiemi Lucka a Ivo Cicvářkovi z Brna.

Citace z internetu je ohromující... Opsat ji celou nemusím!

A chtěl bych být stavitelem zdejší hydroelektrárny, musel to být fantastický pocit. Jednak při práci na výstavbě, jednak při spouštění do provozu. Já to jednou jako kluk zažil při vánočních i jiných povodních na řece Bečvě, když můj táta stavěl nový jez u Troubek místo takřka zříceného starého jezu. Ta masa vody je fascinující a valí se bezuzdně. Ale známe vůbec stavitele tak důmyslného díla na Kunene?

Vodopády jsou větší než Niagarské, ale také větší než největší africké „kousek vedle“, tedy větší než Viktoriiny vodopády – tak proč jsou úplně neznámé? Protože fungují jen měsíc v roce, na konci období dešťů. Tehdy, až masa napršené vody dorazí řekou Kunene k tomuto skoku a obsluha musí v tomto „povodňovém režimu“ přerušit provoz zdejší hydroelektrárny. Má jistě hodně práce, když má vodohospodářská zařízení chránit proti všemu sunutému po dně i plavenému v řece.

Ta přetržka, kdy tam neteče skoro nic, má jednu nespornou výhodu – v době sucha, kdy skála je takřka suchá, se k ní pevněji přimknou zde

rostoucí nádherné baobaby, aby byly připraveny na tu sílu, která jim bude měsíc rvát kořeny a pokoušet se je odtrhnout od skaliska.

Nehledě na to, že to bude místo jako stvořené pro zápletku i tajemné činění nezlomné královny s tajuplnými Džagy, ale to je napsáno až v druhé třetině této knížky.

A abych si to krásno s vodou nenechal jen pro sebe a motivoval knihou i ty mladší entomology cestovatele, případně doslova přilákal k objevování i novou krev entomologie, všechno jsem si to přepsal a dávám to k dobru i vám. Ale zjet si pro tento skvělý zážitek je možné jen po konci období dešťů, kdy je v řece dost vody, jinak je tu suchý sráz s curůčkem vody.

Skupina cestovatelů z Moravy si akci naprosto sama vymyslela a naplánovala v severní Namibii, při níž – mezi jiným putováním – jeli asi stopadesátikilometrový úsek mezi dvěma vodopády. Po prvních problémech v terénu jeli raději po souběžné cestě s řekou Kunene. A jak je vidět na dalším příkladu, lze i u stávajících akcí cestovních kanceláří leccos doplnit.

Stačí si u předkládaných turistických okruhů v této oblasti trvat na svém, protože jde o pouhou odbočku z nabízených tras – těmi prvními jsou vodopády Epupa, zde zvané Epupa Falls, a druhými vodopády Ruacana, nazývané Ruacana Falls.

Obr. 6. Současná trasa jihem Angoly od paní Stellové (nabídka CK STELLA TRAVEL)

Ty první – i když jsou skoro celé na namibijské straně – jistě stojí za to navštívit pro jejich krásu. Epupa Falls mají v dubnu hodně vody a jsou prostě skvělou podívanou, přičemž právě kvůli nim je v názvu knihy slůvko „nejen“. Vzdálenost mezi vodopády je možno jet (a na této straně řeky Kunene neomezeně lovit brouky) jen tak v poklidu, bezpečně, občas i po asfaltové silnici souběžně s řekou, anebo jet opravdu adrenalinovou variantou s jízdou terénním vozem s povinnou výbavou náhonu na všechna čtyři kola. Je nutno počítat s tím, že pád do vody nebo do bahnitě louže je takřka jistý (pokud celé auto neskončí v řece), kde disciplinovaně čekají krokodýli na straně jedné a na druhé straně zase malí černoušci na žebrotě. Pokud tedy pojedete do severní Namibie, tuhle atrakci si zkrátka nenechejte ujít.

A co dodat k fotografiím, které mi dovolili autoři použít? Slova dochází... Fotografie jsou úchvatné, a právě proto jsem ve svém Entomologickém muzeu na zámku v Letovicích, jako trvalou součást výstavy hmyzu, zejména brouků z celého světa, vystavil tyto uchvacující fotografie plné vody i neuvěřitelné energie pod trošku provokujícím názvem „Pohledy do Angoly“. Cípek vodopádů Epupa je sice angolský, a i když ten podstatný zbytek je namibijský, jistě nebude nikdo nic namítat proti tomuto názvu. Vybral jsem totiž fotografie, kdy je sice většina fotografována z namibijské strany, ale fotoaparáty jsou namířené na Angolu. Můžete to zkontrolovat na internetu, satelitní mapa namibijsko-angolského pohraničí vše dokazuje.

U Ruacanských vodopádů tohle dělat nemusím. I podle internetu a jeho satelitních map pohraničního území je zde cestovatel na angolském území, Ruacana Falls jsou celé v Angole. Pocity cestovatele nepatrně vyjádřil Ivo Cicvárek – dechberoucí.

Popis trasy této odbočky, velice klíčového prostoru pro další dění v této knize, je snadný. Začíná se putovat u vodopádů Epupa Falls a podél řeky se jede nahoru k vodopádům Ruacana Falls. Podle toho, z které strany poutník jede, se vrátí do výchozího bodu. Opravdu doporučuji nevynechat.

2. Do Angoly s cestovní kanceláří

Vylepšená okružní trasa nejen jižní Angolou mne napadla, když jsem chtěl v rámci ztraktivněn i zajištění delšího pobytu doplnit skoro neježděnou původní trasu cestovní kanceláře STELLA TRAVEL. A tak jsem narouboval na jejich cestu nejprve krátkou odbočku k vodopádům Epupa a vznikla vylepšená okružní trasa, kterou vám předkládám k použití. Je potvrzena v Namibii i odsouhlasena v Angole.

Pro přehlednost zde uvádím nejprve původní nabídku CK STELLA TRAVEL uveřejněnou na internetu a následně náš nový jižní okruh Angolou s velmi hezkou odbočkou, který jsme dávali dohromady s paní Stellovou, majitelkou této cestovní kanceláře.

První cesta: Zájezd CK STELLA TRAVEL zvaný Angola a severní Namibie na 15 dní s ukázkou trasy

Jak píše paní Stellová, je to objevná cesta plná dobrodružství. Terénní auta s pohonem 4x4 dopraví turisty do odlehlých míst. Minimální počet turistů je šest, s ohledem na zajištění pak maximálně 12 osob. Je nutno si uvědomit, že další auta v konvoji musí vézt zásoby pohonných hmot a proviant, protože toto je zájezd s plnou penzí a není možné obtěžovat původní obyvatele.

Jede se po písečných cestách, spí se ve stanech pod hvězdnou oblohou míst, kam se dostalo jen velmi málo lidí, respektive účastníci mají zajištěn 12× kemp a 2× lodge – ty jsou vždy na úvod a na závěr (úvodní aklimatizace a oddechnutí na konci cesty).

Podle itineráře zveřejněného na internetu, z něhož čerpám, je v ceně zahrnuto auto 4x4, výlet za gepardy a návštěva vesnice Himbũ (se kterými se ovšem budete potkávat stále, ale kterým je kontakt s moderní civilizací cizí). Pravděpodobná jsou setkání se Sany a jinými původními kmeny, protože oblasti, jimiž se projíždí, jsou pro svou nehostinnost a odloučenost zalidněny takřka nedotčenými původními obyvateli této části Angoly. Bude třeba si odepřít komfort,

protože terén je náročný. Je nutno počítat se zdržením na hranicích, s krkolomnými a časově zdlouhavými i technicky těžkými průjezdy panenskou krajinou po cestách plných překážek, a podle termínu výjezdu cestami se suchými výmoly, nebo cestami s obrovskými kalužemi.

Dále pak cena zahrnuje camping zařízení, jídla dle itineráře, kávy nebo čaje a spolu s výše uvedeným transportem i průvodce, který je klíčovou osobou celé akce s právem veta.

V ceně nejsou započítány letenky z České republiky do Windhoeku, veškerá pojištění a očkování a ostatní potřebné věci i předměty osobní povahy. Nejsou započítány všechny výlety, neplánované aktivity, ani balená voda a nealkoholické nápoje a ani alkoholické nápoje. Součástí nejsou dokumenty, jako jsou víza do Namibie a Angoly i s pozváním.

A zde je itinerář, který jsem nedávno předal profesorům na VUT v Brně pro zájemce z řad studentů, protože pokud nepředáme včas informace našim mladým badatelům a nástupcům i se zájmem o dějepis a zeměpis, budeme to mít my starší v budoucnu velmi složité. Na tomto itineráři jsem nic neměnil, jen jsem jej doplnil pohledem broukaře, a takto ho předávám nejen všem studentům Fakulty strojního inženýrství na VUT v Brně s dotazem: **KDO MÁ ZÁJEM VYRAZIT DO ANGOLY?**

Trasa vypadá takto:

1. den

Windhoek, Namibie

Po přeletu do Windhoeku následuje přesun do vaší lodge. Účastníci jsou ubytováni v Roof of Africa a hlavním bodem pobytu je večerní seznámení s průvodcem a porada všech s klíčovou osobou – průvodcem CK, doplněná pohodovou přípravou na cestu (aklimatizací lenošením).

A já doplňuji: Lovy brouků na světlo jako součást namibijské části jsou v této zemi povoleny. Tato část úlovek zde zůstane uložena.